

BIULETYN KOWIEŃSKI

W I L B I

WILEŃSKIE BIURO INFORMACYJNE (WILBI) WIELKA-POHULANKA 19—7.

Nr.

Wilno, dnia 7 lipca 1934 r.

1089.

T r e ś ć n u m e r u :

I. ZAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

	Dz.	Str.
1. Korespondent warszawski "Lietuvos Žinios" o swej rozmowie z p.premjerem Kozłowskim.-	I.	1.
2. Bizauskas o rokowaniach handlowych z Anglią.-	"	"
3. Odwołanie dyplomaty niemieckiego z Kłajpedy.-	"	"
4. Przyjazd posła Czarneckisa.-	"	"
5. Litwa na międzynarodowym zjeździe przedstawicieli samorządów miejskich w Ljonie.-	"	"
6. "Jaunakas Zinas" o projekcie bałtyckiego paktu.-	"	"
7. Łotewskie ulgi importowe dla Litwy.-	"	2.
8. "Jaunakas Zinas" o kwestji tranzytu litewskiego przez Polskę.-	"	"

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a .

9. Przyjazd Rajmonda-Rymavicziusa do Litwy.-	III.	"
10. Kary za rozpowszechnianie fałszywych pogłosek.-	"	"
11. Klęska gradu i powodzi w powiecie szawelskim.-	"	"

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

12. Wykrycie organizacji terrorystycznej w Kraju Kłajpedzkim.-	VII.	"
--	------	---

x

x

x

I. ŻAGADNIENIA POLITYKI ZAGRANICZNEJ.

K r o n i k a .

K o r e s p o n d e n t w a r s z a w s k i "L i e t u v o s Ž i n i o s" o s w e j r o z m o w i e z p. p r e m j e r e m K o z ł o w s k i m. "Lietuvos Žinios" Nr.148 z 3.VII.1934 r. zamieszczają obszerną korespondencję swego warszawskiego współpracownika, który opisuje swą rozmowę z p.premjerem Kozłowskim. Dziennikarz litewski dzieli się wrażeniami z przechadzki po Warszawie oraz z pobytu w kawiarni w towarzystwie szefa biura prasowego Gabinetu Ministrów p.Święcickiego. Pisząc o swej rozmowie z p.premjerem Kozłowskim korespondent "Lietuvos Žinios" zaznacza, iż na wyraźne życzenie p.Święcickiego, który dziennikarzy litewskich przedstawił prejerowi, tematy polityczne w rozmowie tej były pomijane. Premier Kozłowski opowiadał o swych zamiarach odwiedzenia Kowna, czemu jednak stało na przeszkodzie powołanie go na stanowiska ministra. Premier Kozłowski mówił także o pochodzeniu Litwinów i osiedlaniu się ich na wybrzeżu bałtyckim, pytał o eksport litewski przez Kłajpedę i wykazał gruntowną znajomość problemu portów bałtyckich czem zadziwił dziennikarzy litewskich, którzy nie byli w stanie poinformować go o sprawach handlowych Kłajpedy. Premier Kozłowski przeprowadził ciekawą analogję między sytuacją Gdyni, Kłajpedy i Gdańska.

B i z a u s k a s o r o k o w a n i a c h h a n d l o w y c h z A n g l j ą. Prasa kowieńska z 5.VII.34 r. donosi, iż po powrocie z Londynu przewodniczący lit.delegacji handlowej p.Bizauskas oświadczył przedstawicielom prasy, że chociaż rokowania szły opornie, jednak były utrzymane w duchu zgodnym. Trudności wynikły z tego powodu, że Litwa szczególnie dotknięta została angielskim planem zwiększenia własnej produkcji bekonów. Z tego względu wypadało zmniejszyć kontyngent importowy dla Litwy, mimo to rokowania szły w kierunku wyrównania bilansu handlowego dla obu państw. W sprawie litewsko-angielskiej umowy handlowej osiągnięto już ostateczne porozumienie. Należy się spodziewać, iż w końcu pierwszej dekady lipca umowa zostanie podpisana. Podpisanie umowy odbędzie się w Londynie.

Nadto p.Bizauskas wyjaśnił, że nowa umowa nie znosi litewsko-angielskiej umowy handlowej z 1922 r. Jest ona raczej umową pomocniczą, mającą na celu zrównoważenie wymiany towarów między obu krajami. Umowa będzie obowiązywała od dnia 1 stycznia 1934 r. do dnia 31 grudnia 1936 r., a więc trzy lata.

O d w o ł a n i e d y p l o m a t y n i e m i e c k i e g o z K ł a j p e d y. "Mem.Dampfbboot" z dn.4 lipca r.b. donosi, iż szef kancelarii konsulatu niemieckiego w Kłajpedzie p.Brockhaus został przeniesiony na stanowisko w konsulacie niemieckim w Amsterdamie.

P r z y j a z d p o s ł a C z a r n e c k i s a. Prasa kowieńska z dn.5 lipca donosi, iż w dniu 3 lipca r.b. samochodem z Rzymu przybył poseł litewski we Włoszech p.A.Czarneckis wraz z rodziną, który spędzi swój urlop w Górnym Ponimuniu /pod Kownem/.

L i t w a n a m i ę d z y n a r o d o w y m z j e ź d z i e p r e d s t a w i c i e l i s a m o r z ą d ó w m i e j s k i c h w L j o n i e . Prasa kowieńska z dn.5.VII.34 r. donosi, iż w dniu 14 b.m. zostanie otwarty w Ljonie zjazd przedstawicieli samorządów miejskich. Na zjeździe tym będą reprezentowali Litwę: burmistrz kowieński p.Merkis oraz dyrektor Dep.Samorządowego p.Barkauskas.

"J a u n a k a s Z i n a s" o p r o j e k c i e b a ł t y c k i e g o p a k t u. Prasa kowieńska z dn.4.VII.1934 r. /"Elta"/ donosi, iż "Jaunakas Zinas" pisząc o projekcie bałtyckiego paktu bezpieczeństwa, mówi m.in.: "Zawsze pragnęliśmy brać udział w rokowaniach, dzięki którym przy pomocy deklaracji międzynarodowych zostałaby rozstrzygnięta kwestja naszego bezpieczeństwa. Nie jest jednak dla nas wcale pożądane uczestniczenie w paktach, zawierających sankcje militarne. Nie widzimy żadnego zagrażającego nam niebezpieczeństwa wojny. Udział w zastosowaniu sanckyj militarnych zrujnowałby gospodarczo uczestniczące w tej akcji małe państwa i podkopałby ich trwałość.-

Najlepszym rozstrzygnięciem zdawałoby się nam zapewnienie naszej neutralności. Ponieważ jednak w chwili obecnej jest nieziszczalnym marzeniem, możemy tylko pragnąć, by w pakcie wschodnim, w którym będziemy uczestniczyli, były deklaracje niepodległości terytorjalnej nietykalności i nieagresji w ramach Ligi Narodów".-

Ł o t e w s k i e u l g i i m p o r t o w e d l a L i t w y.
"Lietuvos Žinios" Nr.149 z dn.4.VII.1934 r. donoszą, iż według informacji otrzymanych z Łotwy, Łotwa nie będzie stosowała względem Litwy formalności importowych, wpływających z ostatniego łotewsko-litewskiego porozumienia. Podobno towary importowane z Litwy do Łotwy nie będą wymagały zezwoleń łotewskiej komisji importowej.

"J a u n a k a s Z i n a s" o k w e s t j i t r a n z y t u l i t e w s k i e g o p r z e z P o l s k ę. "Jaunakas Zinas" z 3.VII.1934 r. zamieszcza artykuł swego stałego korespondenta kowieńskiego, który donosi, iż nowy minister Komunikacji inż.Staniszauskas wraz z komisją dokonał w tych dniach inspekcji wszystkich litewskich linii kolejowych. M.in. dokładnie zlustrowana została linja kolejowa na odcinku od Jewja do pogranicza polsko-litewskiego, kędy przechodzi dawna kolej Romny -Libawa. Inspekcja ta zestawiana jest z projektem wznowienia komunikacji pomiędzy Polską a Litwą. W litewskich sferach politycznych krążą pogłoski, że jedynym z celów wizyty płk. Prystora w Kownie było wysunięcie propozycji zezwolenia Litwie na tranzyt przez Polskę, by w ten sposób poprzeć Litwę w jej walce ekonomicznej z Niemcami.

III. ZAGADNIENIA POLITYKI WEWNĘTRZNEJ I ŻYCIE SPOŁECZNE.

K r o n i k a . -

P r z y j a z d R a j m o n d a - R y m a v i c z i u s a d o L i t w y. Prasa kowieńska z dn.4.VII.1934 r. donosi, iż Litwin amerykański p.Rajmonda-Rymavicziusa obecny lektor języka litewskiego na uniwersytecie warszawskim, przybył do Litwy celem przeprowadzenia badań dialektów xx języka litewskiego.

K a r y z a r o z p o w s z e c h n i a n i e f a ł s z y - w y c h p o g ł o s e k . Prasa kowieńska z dn.5 lipca r.b. donosi, iż minister Spr.Wewn płk.Rustejkis zarządził nakładanie ostrych kar za rozpowszechnianie fałszywych pogłosek w słowie i piśmie. Zarządzenie to stoi w związku z pogłoskami rozpowszechnianymi na temat usiłowanego zamachu w dniu 7 czerwca r.b.

K ł ę s k a g r a d u i p o w o d z i w p o w i e c i e s z a w e l s k i m. Prasa kowieńska z dn.5.VII.1934 r. z Szawel donosi, iż w tych dniach na terenie powiatu szawelskiego szalała burza gradowa, która poczyniła milionowe straty. Ziarna gradu osiągały 100 gr. Topniejący grad po burzy spowodował powódź, która zalała niżej położone okolice.-Minister Spraw Wewnętrznych przyjął relację naczelnika pow.szawelskiego p.Kalendry oraz zarządził akcje pomocy dla poszkodowanych.

VII. SPRAWY KŁAJPEDZKIE.

K r o n i k a .

W y k r y c i e o r g a n i z a c j i t e r r o r y s t y c z - n e j w K r a j u K ł a j p e d z k i m. Prasa litewska z dnia 5 i 6.VII.1934 r. donosi, iż władze bezpieczeństwa wykryły w Szyłokarczmie terrorystyczną grupę partji "Sóvog", która miała na celu dokonywania mordów politycznych oraz wysadzenie w powietrze gmachu policji państwowej w Szyłokarczmie. Władze aresztowały 6 członków tej organizacji, na czele z jej przywódcą Janem Walatem, który oświadczył, iż instrukcje otrzymywał od " krajsleterów". Jednocześnie prasa donosi, iż b.prezes Dyrektorjatu dr.Schreiber zostanie pociągnięty do odpowiedzialności sądowej za akcję przeciwko suwerenności Litwy i przekroczenie kompetencji.

"Elta" donosi, iż nowy Dyrektorjat usunął trzech referendarzy sądowych: pp.Boemeleta, Powilejta i Szrodera.

